

Xabier Gómez Santiso, Secretario de Acción Sindical nos Sectores Gandeiros do SLG

“As medidas do Goberno na xestión da cota láctea veñen con máis de dez anos de atraso”

Xabier Gómez Santiso leva unha temporada movida por mor dos trocos que o Goberno está preparando para o sector lácteo. Como responsábel da acción sindical nos sectores gandeiros do SLG, tivo que coordinar os diversos encontros da Dirección Nacional do Leite e as achegas que a afiliación e a Executiva do Sindicato Labrego quixeron facer ás reunións de Madrid co Ministerio. Con el falamos de todos estes cambios que se aveciñan, e cos que se cumpre unha das reivindicacións históricas do SLG: abolir o mercado privado de cotas.

■ **No mes de marzo, o Ministerio de Agricultura introduciu importantes trocos no sistema de xestión da cota láctea. ¿En que consistirán?**

Basicamente foron dous. Os gobernos anteriores privatizaron a Reserva Nacional de Cota Láctea, e agora volve facerse pública. Ese foi o troco máis importante.

O outro cambio é unha consecuencia deste: elimínase o mercado privado da cota láctea, a compravenda de dereitos, un dos piares fundamentais da reconversión á que se estaba a someter ao sector nos últimos tempos.

Ao desaparecer este mercado, desaparece do sector a cota láctea coma valor e, con iso, a especulación que nestes intres había. Cómpre ter en conta que mesmo existían mafias dedicadas a traficar con cota, mercándoa para vendela e sacarlle grandes marxes de beneficio.

■ **¿Que se sabe das medidas concretas?**

Vanse establecer unhas explotacións cunhas determinadas características como prioritarias que, en principio, serán as que teñan unha produción menor de 177.000 quilos por unidade de traballo.

Tamén se fala dun Plan de Abandono do que non se sabe aínda canto pagará o Goberno por litro de cota; en calquera caso, máis de 45 céntimos.

Así, as explotacións lácteas prioritarias poderán mercar cota do Fondo Estatal (dereitos que veñen dos abandonos) e levarán gratis unha parte da Reserva que podería ser superior ao dobre de cantidade que merquen. Con estes trocos, ás explotacións prioritarias a cota saíralles a menos da

Gómez Santiso coordinou os esforzos para achegar as demandas de Galiza ao Ministerio

metade do prezo do Plan de Abandono.

■ **¿E que pasa coas explotacións labregas que gastaron parte do seu capital investindo en cota?**

Unha boa cantidade de explotacións galegas gastaron moito en cota, mesmo en

debedándose, e poden entender que perden parte do seu patrimonio. Isto é así porque esta medida aplícase con máis dunha década de atraso. A cota láctea nunca debería ter entrado no mercado privado, pois se non chega ser por iso teríamos

hoxe un sector moi diferente, con moitas máis explotacións, máis futuro, e cun reparto dos dereitos de produción máis equitativo.

Hai que ter en conta que o mercado de cotas concentrou moito os dereitos de produción nunhas poucas

explotacións, que eran as que tiñan máis cartos e máis cota. Pola contra, moitas tiveron que pechar por non ter para investir.

■ **¿Que conclusión xurdiu dos encontros da Dirección do Leite do SLG?**

Houbo unanimidade ao dicir que estas medidas van ser positivas para o sector e que, incluso, non tiñan por que prexudicar a ninguén, nin sequera a aquelas explotacións que investiron en cota.

Neste senso, na Dirección do Leite hai persoas que investiron moito en cota, e puideron criticar que estes trocos supoñen para eles unha perda de patrimonio. Pero non foi así, xa que valoraron que os prezos xurdidos da especulación eran artificiais e que, agora, o prezo fixado no plan de abandono vai ser seguro; ademais, tamén tiveron en conta o futuro e, sendo sabedores de que é probábel que o día de mañá teñan que volver investir en cota, estes cambios tamén lles favorecen.

“A xente entrou no mercado privado de cotas por non ter máis alternativa”

■ **Con estes trocos cúmprese unha reivindicación histórica do SLG.**

Certo. Tanto a desaparición do mercado libre de cotas, como a non privatización da Reserva Nacional, e tamén que sexa esta última quen reparta cota a todas as explotacións que a necesiten e a recolla daquelas que abandonan. Estas son reivindicacións históricas do SLG que se manteñen dende que apareceron as cotas a comezos dos anos noventa.

A política sempre foi ao contrario disto, sobre todo a partir de 1996 co PP, que privatizou a Reserva e o mercado de cotas, e incluso ameazaba coa supertaxa para que se entrase de cheo no mercado. A xente entrou no mercado de cotas por non ter outra posi-

bilidade de aumentar a produción.

Por desgracia, o prezo do leite seguiu sempre á baixa, con niveis de 1989; e os custes de produción seguiron aumentando. Así, a ganancia por litro cada vez foi menor, e para manter o nivel de renda as explotacións tiveron que aumentar a produción e mercar cota. Isto provocou que se endebedasen, volvendo caer a súa rendibilidade.

■ **¿Xurdiu algunha táboa reivindicativa das reunións do leite?**

Nós avaliamos varias alternativas, pero non todas son posíbeis. Unha consistía en que os prezos da cota fosen graduais, sendo menor para as explotacións con menos cota e menor capacidade produtiva, e aumentando

a medida que medrase a cota ata chegar ás non prioritarias, que deberían pagar ao prezo de abandono. Pero isto non é posíbel por un regulamento europeo obriga a que a cota da Reserva debe ser vendida ao prezo do abandono, ou gratis. De todos xeitos, o SLG segue defendendo que a cota debe ser gratuíta para as explotacións prioritarias.

Outra das reivindicacións nosas é que se destine cota para apoiar a incorporación de xente nova que se incorpora á actividade, mesmo para aqueles que non teñen ningunha, aínda que, se somos realistas, é pouco probábel que un mozo ou unha moza poidan crear unha explotación láctea dende cero.